

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

*PRAVOBRANITELJSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**PRAVOBRANITELJSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2018. GODINU**

Broj: 03-16-1-775/19

Sarajevo, lipanj 2019. godine

Kazalo

MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	5
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
I IZVJEŠĆE O REVIZIJI	9
1. KRITERIJI	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
3.1 Ustrojstvo i rukovođenje	10
3.2 Finacijsko upravljanje i kontrola	11
3.3 Unutarnja revizija	11
4. PRORAČUN	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	13
5.2 Pregled prihoda i primitaka	13
5.3 Bilanca stanja	14
5.4 Pregled dinamike upošljavanja	14
6. JAVNE NABAVE.....	15
7. KOMENTARI	16
PRIVICI.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Pravobraniteljstvo)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2018. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća **Pravobraniteljstva** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Pravobraniteljstvu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Pravobraniteljstva** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća **Pravobraniteljstva** za 2018. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Pravobraniteljstva** za 2018. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziju institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Pravobraniteljstvu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Pravobraniteljstvo nije okončalo aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta koji bi bio usklađen sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH, kao ni aktivnosti na ocjenjivanju državnih službenika i uposlenika sukladno važećim propisima (točka 3.1. Izvješća).*
- *Aktivnosti na uspostavljanju sustava finansijskog upravljanja i kontrole sukladno važećim propisima nisu još uvijek okončane (točka 3.2. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Pravobraniteljstva** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Pravobraniteljstva**, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim

propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 28.6.2019. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Pravobraniteljstva za 2017. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje sa skretanjem pozornosti na neusklađenost Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Pravobraniteljstva sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH i neocjenjivanje državnih službenika i uposlenika sukladno važećim propisima. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Pravobraniteljstvo nije postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH jer nas nije obavijestilo o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u izvješću o obavljenoj reviziji za 2017. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Preporuka	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
Pravobraniteljstvo nije okončalo aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta, koji bi bio usklađen sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH.			
Pravobraniteljstvo nije okončalo aktivnosti na ocjenjivanju državnih službenika i uposlenika za 2018. godinu sukladno važećim propisima.			
Poduzimane su aktivnosti na uspostavljanju sustava finansijskog upravljanja i kontrole sukladno važećim propisima, ali iste još uvijek nisu okončane.			

U tijeku su aktivnosti na implementiranju informacijskog sustava praćenja potraživanja i prihoda Pravobraniteljstva.			
--	--	---	--

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Pravobraniteljstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Ustrojstvo i rukovođenje

Funkciju Pravobraniteljstva, vrše pravobranitelj i dva zamjenika pravobranitelja, a u radu im pomažu pomoćnici pravobranitelja. Pravobranitelja i zamjenike pravobranitelja imenuje i razrješava Vijeće ministara BiH. Funkcija pravobranitelja podliježe rotaciji u razdobljima od po 16 mjeseci. Vijeće ministara BiH je 22.11.2017. godine imenovalo pravobranitelja i dva zamjenika pravobranitelja.

Organizacijska struktura je i dalje utvrđena Pravilnikom o unutarnjem ustroju Pravobraniteljstva iz 2005. godine i izmjenama iz 2009. godine, kojim su predviđena 23 izvršitelja zajedno sa pravobraniteljem i zamjenicima. Na 31.12.2018. godine bilo je 19 izvršitelja.

Aktivnosti pokrenute prethodnih godina na izradi novog pravilnika o unutarnjem ustroju, koji bi bio usklađen sa Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja organa uprave Bosne i Hercegovine i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹, nisu do završetka revizije bile u potpunosti okončane iz razloga što su, prema izjavama rukovodstva, u proceduri bile izmjene Zakona o Pravobraniteljstvu kojim bi se trebao jasno urediti status institucije te odrediti dodatne nadležnosti, što može imati utjecaja na organizacijsku strukturu i sistematizaciju radnih mjesta.

Pravobraniteljstvo za obavljanje redovnih poslova već duže vrijeme angažira četiri osobe po osnovu ugovora o djelu (dva vozača i dva suradnika za rad na predmetima), jer ovi poslovi nisu sistematizirani važećim pravilnikom, a za istima, prema navodima rukovodstva, postoji potreba. Potrebu za dodatnim kadrovskim kapacitetima i angažiranjem navedenih osoba, rukovodstvo pravda povećanim opsegom poslovanja u odnosu na razdoblje kada je donesen Pravilnik o unutarnjem ustroju.

PREPORUKA 1

Ponovo preporučamo Pravobraniteljstvu da intenzivira aktivnosti na donošenju novog pravilnika o unutarnjem ustroju koji će biti usklađen sa navedenim odlukama Vijeća ministara BiH i potrebama institucije.

Kada je riječ o ocjenjivanju državnih službenika i uposlenika, konstatirano je da je Pravobraniteljstvo poduzelo aktivnost na ocjenjivanju državnih službenika i uposlenika na kraju

¹ Odluke Vijeća ministara BiH, Službeni glasnik BiH, br. 30/13, 67/15.

2018. godine, međutim, ocjenjivanje nije okončano u rokovima propisanim važećom regulativom niti do završetka revizije.

PREPORUKA 2

Pravobraniteljstvo je dužno vršiti ocjenjivanje državnih službenika i uposlenika sukladno važećim propisima.

3.2 Financijsko upravljanje i kontrola

Sustav financijskog upravljanja i kontrole nije u potpunosti implementiran sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH², Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Radna grupa za uspostavljanje sustava financijskog upravljanja i kontrole je sačinila mapu i opise poslovnih procesa te definirala i procijenila rizike, ali rukovodstvo do završetka revizije nije razmatralo i potvrdilo isto.

Kada je riječ o kontrolnim aktivnostima u obliku pisanih politika i procedura za procese: prihode i primitke, rashode i izdatke, imovinu i obveze, javne nabave, Pravobraniteljstvo posjeduje interna pravila i procedure iz prethodnih godina, a u tijeku 2018. godine su donesena nedostajuća pravila i naputci (naputak o popisu imovine, potraživanja i obveza, instrukcije o postupanju kod naplate prihoda, dopune instrukcije o vođenju evidencija prihoda, dopune pravilnika o reprezentaciji).

Pravobraniteljstvo je dostavilo Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli za 2018. godinu Središnjoj harmonizacijskoj jedinici (SHJ).

PREPORUKA 3

Potrebno je da Pravobraniteljstvo okonča aktivnosti na uspostavljanju sustava financijskog upravljanja i kontrole, sukladno važećim propisima, te kontinuirano prati identificirane rizike jasnim definiranjem odgovornosti za isto.

3.3 Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH³ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH, za obavljanje unutarnje revizije u Pravobraniteljstvu nadležna je Jedinica unutarnje revizije Ministarstva pravde BiH.

U 2018. godini, Jedinica unutarnje revizije Ministarstva pravde BiH obavila je reviziju Upravljanja ljudskim resursima. U izvješću su navedene slabosti unutarnjih kontrola kod ovog procesa te dane preporuke za unapređenje. Pravobraniteljstvo je sačinilo plan realizacije danih preporuka prema kojem je predviđeno da iste budu realizirane do lipnja 2019. godine.

² Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13.

³ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu⁴, Pravobraniteljstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.740.000 KM i 20 uposlenih (u visini osnovnog zahtjeva).

Pravobraniteljstvo je izvršilo tri prestrukturiranja rashoda proračuna (09.10., 30.11. i 31.12.2018. godine), koja je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 58.500 KM ili 3,36% ukupno odobrenog proračuna za 2018. godinu. Povećani su izdaci za putne troškove (1.500 KM), izdaci za gorivo (3.500 KM), izdaci za tekuće održavanje (5.000 KM), izdaci za ugovorene usluge (7.500 KM) te izdaci za nabavu opreme (41.000 KM), a smanjeni izdaci za naknade troškova uposlenih (17.500 KM) i izdaci za nabavu stalnih sredstva u obliku prava (41.000 KM).

Ukupno izvršenje proračuna sa 31.12.2018. godine iznosi 1.051.639 KM i manje je u odnosu na odobreni proračun za 688.361 KM ili 60% odobrenog proračuna.

Razlozi niskog postotka izvršenja proračuna su: manji broj uposlenih od travnja 2018. godine (jedan pomoćnik je napustio instituciju), nisu u potpunosti realizirani kapitalni izdaci kako je planirano (realizirana je nabava softvera za upravljanje prihodima, dok nije nabavljen softver za uredsko poslovanje i upravljanje predmetima), te što sredstva odobrena za angažiranje odvjetničkih kuća i pravnih eksperata u postupcima arbitraža (520.000 KM) nisu realizirana zbog potpisanih sporazuma Vijeća ministara BiH sa Vladom Republike Srpske. Naime, Vijeće ministara BiH je zaključilo sporazume o međusobnim pravima i obvezama u svezi sa arbitražnim postupcima koji se vode pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicijskih sporova u Washingtonu u pravnoj stvari tužitelja „Vijadukt Portorož“ i drugi protiv Bosne i Hercegovine, radi naknade štete (visina spora 100 milijuna KM)⁵ te u predmetu po tužbi „Elektrogospodarstva Slovenije - Razvoj inženjering“,⁶ kojima je utvrđeno da će Vlada Republike Srpske u ime Bosne i Hercegovine platiti sve troškove odvjetnika, pravnih i finansijskih savjetnika, i drugih eksperata i konzultanata, kao i troškove vođenja arbitražnog postupka.

Plan i program rada Pravobraniteljstva za 2018. godinu dostavljen je Vijeću ministara BiH, dok Izvješće o radu Pravobraniteljstva BiH za 2018. godinu do okončanja procesa revizije nije bilo usvojeno od rukovodstva i dostavljeno Vijeću ministara BiH na usvajanje.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Pravobraniteljstvo je sačinilo Godišnje finansijsko izvješće za 2018. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama 7.3.2018. godine. U sklopu Godišnjeg finansijskog izvješća nisu pravovremeno dostavljeni Izvješće o radu Pravobraniteljstva BiH za 2018. godinu te Izjava o ostvarenim ciljevima kako je propisano člankom 22a. Zakona o financiranju institucija BiH⁷ te Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju Proračuna proračunskih korisnika za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 08/18

⁵ Službeni glasnik BiH broj 54/17

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 26/18

⁷ Službeni glasnik BiH, br. 61/04, 49/09,42/12

PREPORUKA 4

Pravobraniteljstvo je dužno osigurati dosljednu primjenu propisa koji reguliraju oblast finansijskog izvješćivanja.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.051.639 KM.

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (709.337 KM), naknade uposlenih (76.603 KM), putne troškove (32.115 KM), izdatke za uporabu vozila (48.740 KM), izdatke za ugovore o djelu (49.282 KM - bruto), nabavu opreme (43.512 KM) i nabavu softvera za praćenje potraživanja (31.941 KM).

U tekstualnom dijelu Godišnjeg finansijskog izvješća za 2018. godinu obrazložena su značajna odstupanja realiziranih rashoda u odnosu na rashode odobrene proračunom te u odnosu na rashode realizirane prethodne godine.

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 288.116 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane proračunom za 2018. godinu manje za 111.884 KM. Također, prihodi su u odnosu na 2017. godinu veći za 20%. Ostvareni prihodi se u cijelosti odnose na prihode od naknada troškova postupaka. Planiranje prihoda se zbog nedostatka sveobuhvatnih evidencija donesenih sudbenih presuda odnosno iznosa potraživanja i stanja njihove naplaćenosti vrši na prošlogodišnjoj razini.

U Pravobraniteljstvu se vrši sravnjenje evidentiranih uplata u glavnoj knjizi sa konkretnim predmetima, a prema vanbilančnim evidencijama prihoda koje se vode u Pravobraniteljstvu broj neprepoznatih uplata, odnosno uplata koje nisu mogle biti uvezane sa konkretnim predmetom je manji (deset za cijelu 2018. godinu). Pored spomenutih evidencija, u Pravobraniteljstvu se vode i evidencije potraživanja, ali samo za razdoblje od 2015. godine.

Pravobraniteljstvo realizira projekat „Uvođenje i implementiranje informacijskog sustava upravljanja predmetima Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine i sustava praćenja prihoda” čijim završetkom bi, između ostalog, trebala biti osigurana i adekvatna softverska potpora za evidentiranje potraživanja i praćenje njihove naplate na efikasan način. Realizacija samog projekta je podijeljena u tri faze. Prva faza koja je planirana za 2017. godinu je i završena. U 2018. godini je provedena procedura nabave softvera za evidentiranje potraživanja i praćenje njihove naplate i u tijeku je realizacija samog ugovora za implementiranje softvera.

U Pravobraniteljstvu se poduzimaju aktivnosti u cilju naplate dosuđenih naknada troškova postupaka. Kao i ranijih godina, jedan od problema naplate potraživanja čine predmeti koji se odnose na izvršenje kaznenih presuda, a razlog za nemogućnost naplate jeste u nepostojanju imovine koja se nalazi u posjedu osobe koja je osuđena, iz koje bi se izvršila naplata samog potraživanja.

Pravobraniteljstvo je početkom 2018. godine donijelo Naputak o načinu i postupku odobravanja plaćanja dužnicima novčanih obveza u ratama u korist BiH, čime su definirane procedure odobravanja plaćanja u ratama. Spomenutim naputkom je definiran i način praćenja plaćanja i izvješćivanje o tome. U pojedinim slučajevima testiranog uzorka konstatirali smo da nije u potpunosti postupljeno prema navedenom Naputku u dijelu evidentiranja odobrenih plaćanja u ratama, a što je važno u cilju osiguranja točnih evidencija o potraživanjima i dužnicima i o čemu treba povesti računa.

PREPORUKA 5

Potrebno je da Pravobraniteljstvo nastavi sa aktivnostima na implementiranju softvera za evidentiranje potraživanja i praćenje njihove naplate kako bi sam proces naplate dosuđenih troškova postupaka bio što efikasniji, a što bi također omogućilo i bolje planiranje prihoda Pravobraniteljstva kao i kvalitetnije izvješćivanje o dosuđenim, naplaćenim i nenaplaćenim troškovima postupaka.

5.3 Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2018. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 115.310 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 272.523 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (112.513 KM), obveze prema dobavljačima (55.980 KM), obveze prema uposlenima (64.178 KM) i kratkoročna razgraničenja (34.477 KM).

Pravobraniteljstvo je izvršilo popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2018. godine. Popisom nisu konstatirana odstupanja stvarnog od knjigovodstvenog stanja.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

5.4 Pregled dinamike upošljavanja

Proračunom za 2018. godinu Pravobraniteljstvu je odobreno 20 uposlenih, a na 31.12.2018. godine je bilo 19 uposlenih. Pravobraniteljstvo nije vršilo prijem državnih službenika i uposlenika na neodređeno i određeno vrijeme. U tijeku godine, jedan pomoćnik pravobranitelja je napustio Pravobraniteljstvo.

6. JAVNE NABAVE

Pravobraniteljstvo je donijelo plan nabava za 2018. godinu kako je propisano Zakonom o javnim nabavama⁸. Tijekom godine plan nabava je imao određene dopune sukladno potrebama institucije. Za provedbu postupaka javnih nabava imenovano je jedno povjerenstvo.

Prema prezentiranim podacima, iz sustava e-nabave ukupna vrijednost zaključenih ugovora na temelju provedenih postupaka javnih nabava iznosi 108.342 KM bez PDV-a. Na temelju plana javnih nabava provedeno je osam konkurentskih postupaka, dok su ostale nabave provedene putem izravnih sporazuma. U tijeku 2018. godine zaključena su tri okvirna sporazuma u vrijednosti od 43.891 KM bez PDV-a i to: usluge tiskanja (8.268 KM), nabava usluga servisiranja i održavanja opreme (8.323 KM bez PDV-a) i nabava usluga razvoja informacijskog sustava za evidenciju prihoda i potraživanja za potrebe Pravobraniteljstva (27.300 KM bez PDV-a).

U tijeku godine zaprimljene su dvije žalbe od ponuđača za nabavu usluga tiskanja i uredskog materijala, od kojih je jedna prihvaćena od strane ugovornog organa, a druga je prihvaćena od strane Ureda za razmatranje žalbi, po kojoj je Pravobraniteljstvo postupilo.

U postupku javne nabave usluga servisa i održavanja vozila za potrebe Pravobraniteljstva konstatirano je da izabrani ponuđač nije dostavio ovjerenu kopiju sudbene registracije, kako je definirano konkurentskim zahtjevom, tako da bi se ubuduće trebalo više pozornosti posvetiti ocjeni ponuda i dostavljenih dokaza sukladno postavljenim zahtjevima u tenderskoj dokumentaciji.

Sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama i podzakonskih akata, lista zaključenih ugovora i njihova realizacija objavljeni su na internet stranici Pravobraniteljstva. Također, institucija je u tijeku godine za 58,33% postupaka javnih nabava predvidjela provedbu e-aukcije.

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

7. KOMENTARI

Pravobraniteljstvo nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o reviziji, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2018. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Nataša Avdalović, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Seida Kapo, revizor, v.r.

Srđan Krajišnik, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2018. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2018. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2018. godinu

Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Postotak 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.623.000	0	1.623.000	976.186	60
Bruto plaće i naknade	751.000		751.000	709.337	94
Naknade troškova uposlenih	142.000	-17.500	124.500	76.603	62
Putni troškovi	51.000	1.500	52.500	32.115	61
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	33.000		33.000	19.909	60
Izdaci za energiju i kom. usluge	1.000		1.000	137	14
Nabava materijala	19.000		19.000	15.338	81
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	20.000	3.500	23.500	22.727	97
Unajmljivanje imovine i opreme	12.000		12.000	11.435	95
Izdaci za tekuće održavanje	15.000	5.000	20.000	16.041	80
Izdaci za osiguranje	6.000		6.000	2.760	46
Ugovorene i druge posebne usluge	573.000	7.500	580.500	69.784	12
2. Kapitalni izdaci	117.000	0	117.000	75.453	64
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	17.000	41.000	58.000	43.512	75
Nabava ostalih stalnih sredstava	100.000	-41.000	59.000	31.941	54
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
6. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
7. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	1.740.000	0	1.740.000	1.051.639	60

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 4.3.2019. godine.

Pravobranitelj:
Ismet Velić

Bilanca stanja na 31.12.2018. godine

Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2018.	31.12.2017.	Postotak 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	2.796	6.493	43
Novčana sredstva	1.668	5.364	31
Kratkoročna potraživanja	1.129	1.129	100
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	112.513	104.199	108
Stalna sredstva	318.357	276.962	115
Ispravka vrijednosti	205.844	172.762	119
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	112.513	104.199	108
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	115.310	110.693	104
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	160.010	105.232	152
Kratkoročne tekuće obveze	61.356	36.931	166
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	64.178	68.301	94
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	34.477	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	112.513	104.199	108
Izvori sredstava	112.513	104.199	108
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	272.523	209.432	130

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 4.3.2019. godine.

Pravobranitelj:
Ismet Velić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Pravobraniteljstvo) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2018. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2018. godinu (Službeni glasnik BiH broj 8/18) i pratećim nalogima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Pravobraniteljstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 4.3.2019.

Pravobranitelj:

Ismet Velić